

Zie je de ander écht?

Als je binnen de JP de vraag stelt wat de belangrijkste principes zijn, zul je ongetwijfeld ook antwoorden krijgen als: elkaar zien, de mens zien, mij zien. ‘Zie je de ander écht?’ is een belangrijk uitgangspunt in ons dagelijks werk. Dat klinkt eenvoudig, maar dat is het niet. Het is iets waar je je steeds bewust van moet zijn en waar je aan moet blijven werken, zelf, met je collega's, in je team, als organisatie.

Neem bijvoorbeeld Jan uit Genemuiden, een flinke jongeman van net achttien jaar, maar hij functioneert als een pasgeboren baby. Jan komt uit een grote en betrokken familie. Zijn ouders, broers en zussen dragen hem op handen. Zijn ouders raken op leeftijd en ze willen voor hem een veilige plek voor als zij er zelf niet meer zijn. Sinds een paar jaar woont Jan op een locatie van de JP. Dat is

een heel proces geweest, want vooral voor zijn ouders was het spannend toen Jan uit huis ging. Met name voor zijn moeder, want zij weet precies wat Jan nodig heeft, een bepaalde blik in zijn ogen zegt haar direct wat haar te doen staat.

Elke zondagochtend na kerktijd komt de hele familie van Jan bij elkaar in zijn appartement. Het is er dan een gezellige boel met zijn ouders en broers en zussen, die op hun beurt weer hun kinderen meenemen. Ze spelen op de galerij of buiten op straat. Zo'n ochtend is voor Jan uiterst vermoeiend. Er komen zoveel prikkels binnen, dat hij de rest van de dag uitgeput op bed ligt. Is dat goed voor Jan? Wat betekent het bezoek voor hem? Waar doe je als begeleider goed aan?

Als begeleider neem je jezelf mee in je werk, je bent zogezegd je eigen instrument. Ben je in staat om je eigen ideeën, overtuigingen, normen en waarden aan de kant te zetten om Jan zo écht te kunnen zien en hem recht te doen? Bedenk maar eens door hoeveel

verschillende brillen je naar dezelfde situatie kunt kijken. En wat die brillen vervolgens doen met Jan en zijn familie.

Kijk je door de bril van afspraken en regels, dan zoek je eerst uit of er iets is afgesproken over familiebezoeken. Is dat niet het geval, dan zal er dus een nieuwe regel opgesteld moeten worden. Dan wordt de regel waarschijnlijk dat de bezoeken aan Jan beperkt worden tot een 'juist niveau van vermoeidheid'.

Denk je vanuit alle mensen die op de locatie wonen, dan komen er vragen naar boven als 'wat als iedereen zoveel bezoek zou ontvangen?' of 'wat betekent het voor de andere mensen die hier wonen?' Denkend aan de drukte op de galerij en buiten zouden er waarschijnlijk minder mensen mogen komen.

Kijk je door je bril van eigen normen, waarden en overtuigingen, dan zou je misschien zeggen 'dat doe ik thuis toch ook niet?' of 'het is toch niet normaal om elke week vijftien familieleden op bezoek te krijgen?'

En tenslotte kun je je nog afvragen wat anderen van deze situatie zouden vinden, je collega's, medebewoners, de locatiecoördinator of verwanten bijvoorbeeld. Wellicht is er dan nog een andere reden waarom er niet zoveel bezoek bij Jan mag komen.

Ben je benieuwd wat de begeleiders van Jan deden? Zij stelden de vraag 'wat zou Jan nu écht willen?' Om dat te weten te komen, gingen ze in gesprek met zijn moeder, zij die hem beter dan wie ook kent en begrijpt. Want Jan kan het zelf niet vertellen, zijn moeder geeft de woorden die hij niet heeft.

Zijn ouders organiseren met die familie-bezoeken een manier van betrokkenheid rondom hun zoon die blijft, ook als zij er zelf niet meer zijn. Na veel indringende gesprekken, bezoeken van begeleiders aan de ouders van Jan en moeder die na de verhuizing dagelijks op de locatie blijft komen, begrijpen de begeleiders wat het voor Jan betekent. En zo blijft het in Genemuiden elke zondagochtend na

kerktijd een drukte van belang in en om
het appartement van Jan en daarmee het
hoogtepunt van de week voor hemzelf.